

Mur a través del temps: símbol de la conservació del romànic a Catalunya

Fa gairebé 103 anys les pintures de la canònica de Santa Maria van ser arrencades i subhastades a Nova York, un fet que va suposar un punt d'inflexió des del punt de vista patrimonial

Imatge de les pintures de Santa Maria de Mur | Castell de Mur

El programa *Batalla monumental* de TV3, rebatejat com a **Batalla de forteses**, ha posat de manifest la importància que per als pallaresos i les pallareses té un dels seus monuments més icònics: el **Castell de Mur**. I és que la fortalesa medieval, juntament amb la **canònica de Santa Maria**, són un conjunt que per la seva situació elevada i encarada envers la Conca de Tremp, sembla que vigilin i protegeixin el Pallars al mateix temps.

A la vegada, però, les seves pedres són el testimoni vivent d'uns fets que van tenir lloc fa més de 100 anys i que van marcar la trajectòria d'aquest monument: l'**arrencament de les pintures** de l'àbsis de Santa Maria de Mur. En una època on el patrimoni cultural no estava ni molt menys protegit, l'oportunisme d'alguns i la ignorància d'uns altres van aplanar el terreny perquè **Ignasi Pollak** comprés i fes arrencar les pintures. Com ja és sabut, les pintures són propietat del **Museum of Fine Arts de Boston**.

La tècnica utilitzada per al seu arrencament s'ha fet popular durant els darrers anys, especialment gràcies al llibre del periodista **Martí Gironell**: l'**strappo**. Un mètode pel qual la pintura

era separada de la paret i enganxada en una espècie de llençols grans. La pregunta més important en relació a aquest episodi és si l'arrencament de les pintures de Santa Maria va ser un expoli. Tenint en compte el preu que es va pagar per arrencar-les **-7.500 pessetes-** hom podria assegurar que sí.

Per altra banda, però, cal tenir en compte un factor que al llarg dels anys va prenent més importància. Si les pintures s'haguessin quedat a Mur, **probablement no s'haurien conservat**. És un argument que també s'aplica en els casos de les pintures de **Sant Climent de Taüll** - actualment exposades al **Museu d'Art Nacional de Catalunya**- i que no manca de sentit, almenys des del punt de vista de la conservació patrimonial.

En aquest sentit, l'arrencament de les pintures romàniques de Mur sí que va suposar un **punt d'inflexió**. Arran d'aquesta experiència, la Junta de Museus de Catalunya va donar el tret de sortida a l'arrencament de les pintures romàniques més icòniques del país per ser traslladades a Barcelona, i evitar, doncs, que un episodi com el de Mur es tornés a repetir.

103 anys després de l'arrencament de les pintures, la canònica de Santa Maria i el castell de Mur continuen dempeus i esdevenint **un dels atractius turístics de més renom del Pirineu i de Catalunya**. El fet que les seves pintures, un dels seus elements més importants, ja no es trobin en el seu lloc original, no ha fet minvar la importància d'un monument estimat i conservat pel Pallars i els seus habitants.

Altres notícies que et poden interessar